

مشخصه‌یابی اپتیکی و ساختاری نانوصفحه‌های دی‌سولفیدمولیبدن تهیه شده به روش لایه‌برداری مبتنی بر حلال

الهام رحمانیان^۱ | علی ساجدی مقدم^۲ | امیر بیات^۲ | اسماعیل ساعی و رایانی زاد^۲ | رسول ملک‌فر^{*}

۱. گروه فیزیک اتمی و مولکولی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

۲. گروه فیزیک ماده چگال، دانشکده علوم پایه، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

چکیده

۱ مقدمه

تحقیقات اخیر نشان می‌دهند که علاوه بر ترکیب و آرایش اتم‌ها، بعد نیز در تعیین خواص اساسی مواد نقش مهمی را ایفا می‌کند^[۱]. این موضوع در چند سال گذشته با یافتن گرافن دو بعدی که پدیده‌های ماده چگالی خاصی از خود بروز می‌دهد، بیشتر مورد توجه قرار گرفته است^[۲]. گرافن، با وجود آن که به لحاظ پایه‌ای و فناوری برای گستره‌ای از کاربردها قابل استفاده است، از نظر شیمیایی خنثی بوده و تنها از طریق عامل دارکردن با مولکول‌های مشخصی فعال می‌شود که در عوض برخی از ویژگی‌های خاص آن تغییر خواهد کرد^[۳]. علاوه بر این، گرافن یک شبکه فلز بدون گاف انرژی بوده و نمی‌توان از آن در صنعت الکترونیک مبتنی بر نیم‌رسانها استفاده کرد.

رشد سریع روش‌های توسعه‌یافته برای تولید لایه‌های بسیار نازک گرافن منجر به بررسی سایر مواد دو بعدی نیز شده است. به طور خاص، دی‌کالکوژن‌های فلزات واسطه با ساختار لایه‌ای گرافیت‌گونه (با فرمول کلی MX_2 ، که در آن M فلز واسطه‌ی گروه‌های ۴ تا ۱۰ جدول تناوبی و X یک کالکوژن است)، توجه زیادی را به خود جلب کرده‌اند. لایه‌برداری این مواد به یک یا چند لایه، ویژگی‌های آن‌ها را به مقدار زیادی حفظ کرده و مشخصه‌های جدیدی ناشی از اثرات محدودیت کواترومی در نانوصفحه‌ها بروز می‌کنند^[۴]. این دسته از مواد، برخلاف گرافن، ویژگی‌های الکترونیکی متنوعی ارائه می‌دهند. به عنوان مثال، فلزات واسطه گروه ۶ همچون مولیبدن و تنگستن در ترکیب با کالکوژن‌ها، نیم‌رسانهایی با گاف انرژی قابل ملاحظه تشکیل می‌دهند^[۵]. دی‌سولفیدمولیبدن به عنوان مشهورترین عضو خانواده‌ی دی‌کالکوژن‌های فلزات واسطه، در حالت دو بعدی،

نانوصفحه‌های دی‌سولفیدمولیبدن به دلیل ظهور پدیده‌های جالب فیزیکی و نیز قابلیت استفاده‌ی گسترده در زمینه‌های مختلف همچون ترانزیستورهای اثر میدان، باتری‌های یون لیتیومی و حسگرهای گازی مورد توجه قرار گرفته‌اند. با این حال، یافتن روش‌هایی به منظور تولید نانوصفحه‌ها در مقیاس گسترده و به صورت ارزان یکی از چالش‌های اساسی در توسعه‌ی هر چه بیشتر این نانو‌ساختارها محسوب می‌شود. در این تحقیق، رویکرد لایه‌برداری مبتنی بر حلال برای سنتز نانوصفحه‌های دو بعدی دی‌سولفیدمولیبدن به کمک ترکیب حلال‌های آب و اتانول معرفی می‌شود. استفاده از این ترکیب شامل مزیت‌های برجسته‌ای همچون تولید نانوصفحه‌هایی با ضخامتی در ابعاد اتمی، کاهش حضور ماده حلال در نمونه، بازدهی بالا در تولید نانوصفحه‌ها از نمونه توده‌ای و نیز پایداری تعلیق بدست آمده می‌باشد. ساختار فونونی بلوری، گاف انرژی و ریخت‌شناسی نانوصفحه‌های تولید شده به ترتیب با استفاده از پراکندگی رامان، طیف‌سننجی جذبی، و میکروسکوپ نیروی اتمی بررسی و کنترل شد. نسبت حجمی بهینه برای حلال‌های آب و اتانول به ترتیب ۵۵٪ و ۴۵٪ بدست آمد. مشخصه‌یابی اپتیکی این نانوصفحه‌ها به کمک طیف جذبی، گاف انرژی ۷/۱ الکترون ولت را برای نانوصفحه‌های چند لایه نشان داد. تجزیه و تحلیل داده‌های مذکور مovid تولید نانوصفحه‌های چند لایه دی‌سولفیدمولیبدن است.

واژگان کلیدی: دی‌سولفیدمولیبدن، کالکوژن‌های فلزات واسطه، لایه‌برداری مبتنی بر حلال، نانوصفحه‌ها

۲ بخش تجربی

ابتدا ۷۵ میلی‌گرم پودر دی‌سولفیدمولیبden (علاالدین، خلوص %۹۹) به ۱۰۰ میلی‌لیتر ترکیب حلال‌های آب دی‌یونیزه و اتانول (مرک، خلوص %۹۹) با نسبت‌های حجمی به ترتیب %۵۵ و %۴۵ اضافه شد و سپس به مدت ۱۰ دقیقه روی همزن مغناطیسی قرار گرفت تا دی‌سولفیدمولیبden به خوبی در حلال پخش شود. برای جداسازی لایه‌های دی‌سولفیدمولیبden، محلول فوق به مدت ۸ و ۱۲ ساعت در حمام فراصوت (WiseClean WUC-A22H) با فرکانس ۴۰ کیلوهرتز قرار گرفت. در ادامه، تعليق بدست آمده به منظور جداسازی جرمی به مدت ۲۰ دقیقه و با سرعت ۳۰۰۰ دور در دقیقه سانتریفیوژ (Hettich Universal 320R/320) شد. در انتهای مایع سطحی حاصل از سانتریفیوژ جمع‌آوری شد.

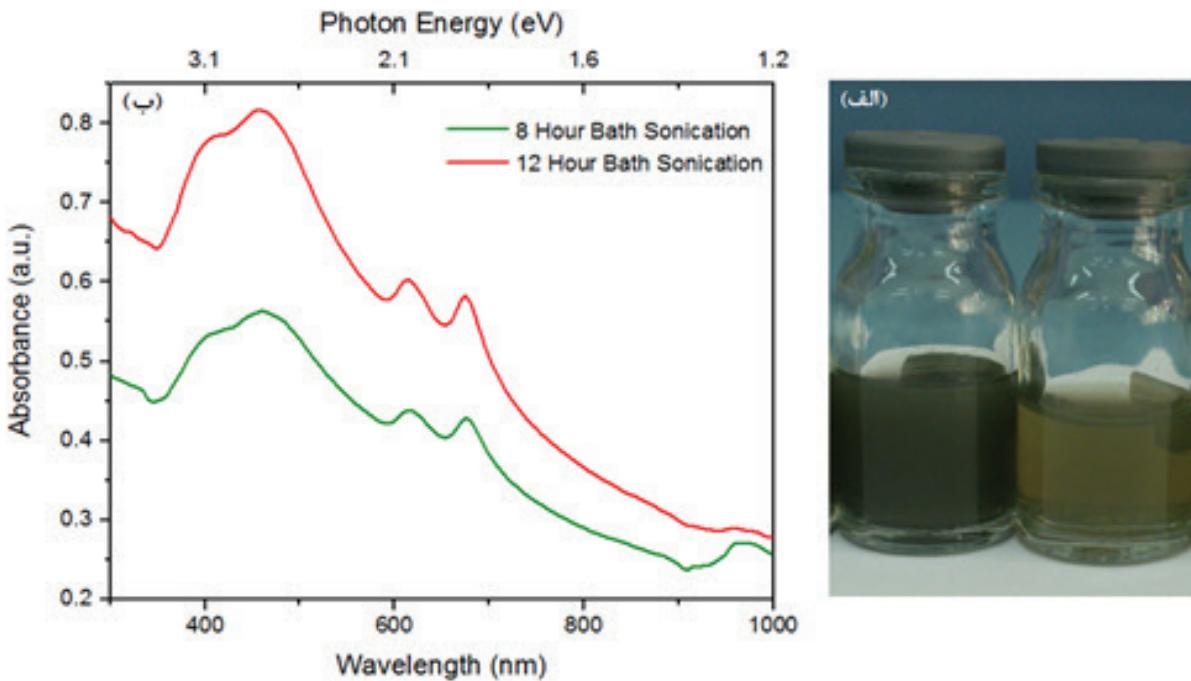
طیف جذبی نمونه‌های سنتز شده در محدوده نور مرئی و فرابنفش (4802-Vis Unico Spectrophotometer) استفاده شد. جهت بررسی ساختار بلوری از طیف‌سنجری رامان (Bruker-Senterra) استفاده شد. طول موج لیزر ۷۸۵ نانومتر بوده و به منظور جلوگیری از آسیب‌دیدگی ناشی از حرارت، شدت نور فروندی روی ۱ میلی‌وات تنظیم شد. چند قطره از تعليق بدست آمده بر روی زیرلایه سیلیکونی نهشت داده شده و پس از تبخير حلال، طیف رامان از نواحی مختلف نمونه گرفته شد. تصاویر میکروسکوپ نیروی اتمی با استفاده از دستگاه (DME DS95 Series) ثبت شد. به دلیل یکنواختی بسیار بالای سطح، از صفحه‌های میکا به عنوان زیرلایه استفاده شد. به منظور تفکیک و جداسازی نانوصفحه‌ها بر روی زیرلایه میکا، محلول اولیه شامل نانوصفحه‌های دی‌سولفیدمولیبden به اندازه یک دهم غلظت اولیه رقیق و سپس با روش لایه‌نشانی چرخان بر روی زیرلایه میکا نهشته شد.

۳ نتایج و بحث

تعليق‌های مربوط به سنتز نانوصفحه‌های دوبعدی دی‌سولفیدمولیبden در شکل ۱-الف نشان داده شده‌اند. تصویر نمونه‌ها دو هفته پس از سنتز گرفته شده است. ثبات رنگ و عدم ته‌نشینی پس از گذشت این مدت، قابلیت ترکیب آب و اتانول به عنوان حلالی مناسب در تهیه تعليق‌های پایدار از نانوصفحه‌های دی‌سولفیدمولیبden را نشان می‌دهد.

کاربردهای گسترده‌ای در زمینه‌های متعددی همچون زیست‌پزشکی [۶]، حسگری [۷]، کاتالیستی [۸] و ترانزیستورهای اثر میدان [۹] پیدا کرده است. با این حال، معرفی روش‌های جدید برای سنتز نانوصفحه‌های دوبعدی دی‌سولفیدمولیبden و نیز بهبود روش‌های سنتز موجود به عنوان یکی از چالش‌های اساسی مورد توجه است.

نانوصفحه‌های دوبعدی دی‌سولفیدمولیبden می‌توانند با استفاده از روش‌های لایه‌برداری مکانیکی و شیمیایی از نمونه‌های توده‌ای و یا مستقیماً به روش نهشت شیمیایی بخار تولید شوند [۱۰]. علی‌رغم موقیت‌هایی به دست آمده در سنتز تک لایه‌های با کیفیت بالا به روش لایه‌برداری مکانیکی، امکان تولید انبوه نانوصفحه‌ها با استفاده از این روش وجود ندارد. روش‌های لایه‌برداری در فاز مایع می‌توانند برای تولید نانوصفحه‌های دی‌سولفیدمولیبden در مقیاس انبوه به کار روند [۱۱، ۱۲]. با استفاده از اندره‌لش بیون‌های فلزات قلیایی همچون لیتیم در فواصل بین لایه‌ای، می‌توان نمونه‌های تک یا چندلایه‌ای از دی‌سولفیدمولیبden تولید کرد [۱۱] با این حال، به دلیل غیرقابل کنترل بودن میزان لیتیم اندره‌لش شده و زمان بر بودن این روش، شیوه‌های جدیدتری برای لایه‌برداری در فاز مایع مبتنی بر استفاده از حلال‌های آلی همچون متیل پیروولیدون و دی‌متیل فرم‌آمید پیشنهاد شده است [۱۲]. علی‌رغم اینکه با به کاربردن این حلال‌ها، سنتز نانوصفحه‌ها با بازدهی بالایی انجام می‌پذیرد، به دلیل نقطه جوش بالا و نیز کشش سطحی زیاد، اغلب مقداری از حلال، در نمونه باقی می‌ماند. ناپایداری ذاتی این حلال‌ها، موجب می‌شود که فرآیند حذف آن‌ها به سختی صورت گیرد زیرا این حلال‌ها در دماهای بالا تحت امواج فراصوت پلیمریزه می‌شوند. حلال باقی مانده در نمونه‌ها، خواص الکتریکی، حسگری و کاتالیستی نانوصفحه‌های سنتز شده را تحت تاثیر قرار داده و کاربردهای آن‌ها را محدود خواهد کرد. بنابراین تلاش برای یافتن حلال‌های جدید برای رفع موانع موجود مورد توجه می‌باشد. هدف از این پژوهش، معرفی ترکیب آب و اتانول به عنوان یک حلال جایگزین در سنتز نانوصفحه‌های دوبعدی دی‌سولفیدمولیبden می‌باشد.

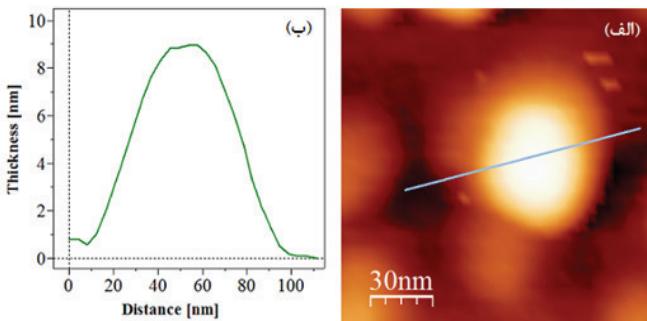
شکل ۱ الف تصویر تعلیق‌های نانوصفحه‌های دی‌سولفید مولیبدن که به مدت ۸ ساعت (سمت راست) و ۱۲ ساعت (سمت چپ) در معرض امواج فراصلوت قرار گرفته‌اند. ب: طیف جذبی نانوصفحه‌ها در محدوده نور مرئی و فرابینفش

است که پهنه‌ای گاف انرژی نانوصفحه‌ها در حدود $1/7$ الکترون ولت است و از آن جایی که پهنه‌ای گاف انرژی دی‌سولفید مولیبدن در حالت توده‌ای $1/2$ الکترون ولت [۱۵] و در حالت تک لایه $1/9$ الکترون ولت [۱۵] می‌باشد، مشخص می‌شود که نمونه‌های سنتز شده به صورت نانوصفحه‌های چندلایه می‌باشند.

طیف رامان نانوصفحه‌های دی‌سولفید مولیبدن در شکل ۲ نشان داده شده است. قله‌های مربوط به ارتعاشات درون صفحه‌ای E_{2g}^I در 388 cm^{-1} و ارتعاشات بروون صفحه‌ای A_{1g} در 42 cm^{-1} مشاهده می‌شود. شدت مد ارتعاشی A_{1g} نسبت به مد ارتعاشی E_{2g}^I کمتر می‌باشد. این در حالی است که در مقادیر گزارش شده توسط لیو و دیگران برای لیزرهایی با طول موج های ۵۳۲ نانومتر و 488 nm مد ارتعاشی A_{1g} و E_{2g}^I دارای شدت‌های قابل توجهی می‌باشند [۱۶]. از آنجاکه طول موج لیزر استفاده شده ۷۸۵ نانومتر ($1/58$ الکترون ولت) می‌باشد و این مقدار کمتر از انرژی گاف انرژی مربوط به نانوصفحه‌های چندلایه دی‌سولفید مولیبدن است، انتظار هیچ‌گونه برانگیختگی الکترونی نمی‌رود. بنابراین طیف پراکنده‌ی رامان برای این لیزر یک فرآیند غیر تشیدی می‌باشد و انتظار نمی‌رود قله‌های تشیدی دوگانه مشاهده شود.

طیف جذبی نانوصفحه‌های دی‌سولفید مولیبدن در محدوده نور مرئی و فرابینفش، مربوط به دو نمونه که به مدت ۸ و ۱۲ ساعت در معرض امواج فراصلوت قرار گرفته بودند، در شکل ۱-ب نشان داده شده است. طیف حاصل، شامل چندین قله‌ی جذبی است که مشخصه‌ی نانوصفحه‌های دی‌سولفید مولیبدن می‌باشد. اولین قله در ناحیه‌ی مادون قرمز نزدیک و در طول موج حدود 970 nm نشان دهد. این قله جذب ضعیفی ناشی از گذار غیر مستقیم از نقطه‌ای Γ به نقطه‌ای مابین Γ و K در منطقه اول بریلوئن نسبت داده می‌شود [۱۳]. دومین آستانه‌ی جذب، مربوط به گذارهای اکسایتوనی مستقیم A_1 و B_1 در طول موج‌های 675 و 615 nm می‌باشد که جدایی انرژی این دو قله، ناشی از شکافتگی اسپین-مدار در بالای نوار ظرفیت در نقطه K است [۱۴]. سومین آستانه به صورت یک قله‌ی پهن در طول موج حدود 480 nm نشان دهد که ناشی از گذار مستقیم از نواحی پایین نوار ظرفیت به نوار رسانش است [۱۳]. همان گونه که در شکل ۱-ب دیده می‌شود، قله‌های جذبی مربوط به نمونه‌ای که به مدت ۱۲ ساعت در معرض امواج فراصلوت قرار گرفته بود، شدت بالاتری داردند که این موضوع ناشی از تراکم بیشتر نانوصفحه‌ها می‌باشد. با توجه به طیف جذبی به دست آمده، از طیف جذبی کاملاً مشخص

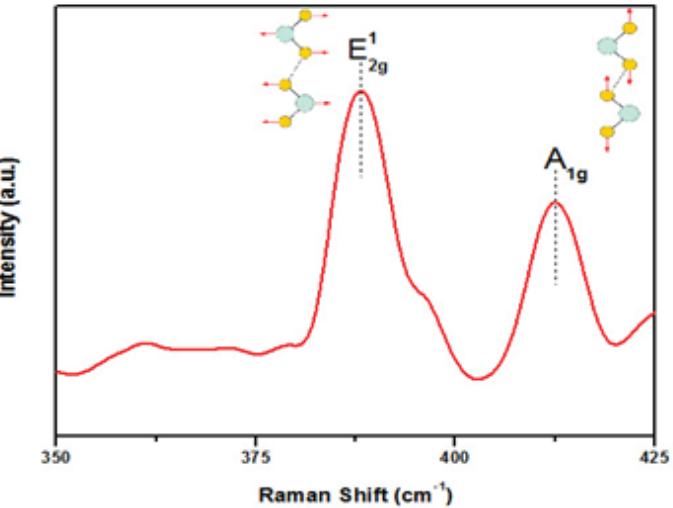
میکروسکوپ نیروی اتمی برای تخمین ابعاد افقی و نیز ضخامت لایه‌های دی‌سولفیدمولیبden دو بعدی مورد استفاده قرار گرفت. شکل ۴-ب یک نانوصفحه نوعی از دی‌سولفیدمولیبden سنتز شده با استفاده از لایه‌برداری مبتنی بر حلal را نشان می‌دهد. این نانوصفحه دارای ضخامت تقریباً ۹ نانومتری می‌باشد (مربوط به ۱۲-۱۳). تک لایه از دی‌سولفیدمولیبden. ابعاد افقی این نانوصفحه‌ی نوعی در حدود ۹۰ نانومتر است. تصاویر میکروسکوپ نیروی اتمی به خوبی گویای حضور نانوصفحه‌های دی‌سولفیدمولیبden بر روی زیرلایه‌ی میکا می‌باشد. این نانوصفحه‌ها به دلیل نسبت سطح به حجم می‌توانند در کاربردهای کاتالیستی مورد استفاده قرار گیرند.

شکل ۴ تصویر میکروسکوپ نیروی اتمی یکی از نانوصفحه‌های دی‌سولفیدمولیبden از نمونه‌ای که ۸ ساعت در معرض امواج فراصوت قرار گرفته و تعلیق بدهست آمده روی زیرلایه‌ی میکا نهشته شده است. ب: چارچوب (پروفایل) ضخامت نانوصفحه‌ی نشان داده شده در قسمت الف.

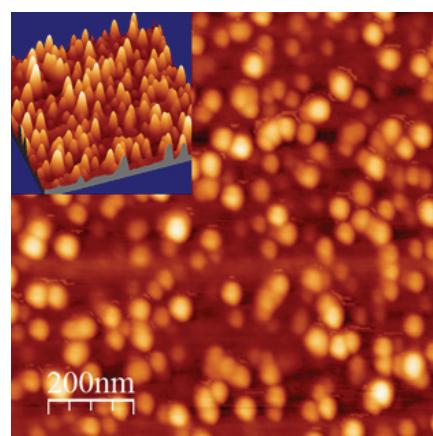
۴ نتیجه‌گیری

تعليق‌های نانوصفحه‌های دی‌سولفیدمولیبden با استفاده از روش لایه‌برداری مایع به کمک ترکیب حلal‌های آب و اتانول با نسبت‌های حجمی به ترتیب ۵۵٪ و ۴۵٪ تهیه گردیدند. تعليق‌های به دست آمده به مدت چند هفته پایدار بودند. مشخصه‌یابی اپتیکی این نانوصفحه‌ها به کمک اندازه‌گیری طیف جذبی در محدوده نور مرئی و فرابنفش گاف انرژی ۱/۷ الکترون ولتی به عنوان مشخصه نانوصفحه‌های چندلایه را نشان داد. با تحلیل طیف مربوط به پراکندگی رامان و محاسبه تفاضل بین دو مدارتعاشی A_{1g} و E'_{2g} ، ساختار چندلایه‌ای نانوصفحه‌ها مورد تایید قرار گرفت. تحلیل تصاویر میکروسکوپ نیروی اتمی نیز با بررسی ضخامت نانوصفحه‌ها، ماهیت دو بعدی و چندلایه‌ای آن‌ها را تایید نمود. تحلیل‌های صورت گرفته به خوبی نشان می‌دهند که ترکیب حلal آب و اتانول به نسبت حجمی مشخص، سنتز نانوصفحه‌های دو بعدی دی‌سولفیدمولیبden را فراهم می‌سازد.

شکل ۴-۲ طیف رامان نانوصفحه‌های دی‌سولفیدمولیبden از نمونه‌ای که ۸ ساعت در معرض امواج فراصوت قرار گرفته و تعلیق بدهست آمده بر روی زیرلایه‌ی سیلیکون نهشته شده است.

تحقیقات انجام شده توسط لی و دیگران نشان می‌دهد که با کاهش ضخامت از حالت توده ای به حالت چندلایه و در نهایت تک لایه، تفاضل مربوط به دو مدارتعاشی E'_{2g} و A_{1g} کاهش می‌یابد. در حالت توده‌ای این اختلاف $\Delta = 26 \text{ cm}^{-1}$ بوده که با کاهش تعداد لایه‌ها برای دی‌سولفیدمولیبden تک لایه به $\Delta = 19 \text{ cm}^{-1}$ می‌رسد [۱۵]. این اختلاف در طیف رامان بدهست آمده برابر $\Delta = 24 \text{ cm}^{-1}$ می‌باشد که حالتی بینایین وضعیت توده و تک لایه بوده و مربوط به نانوصفحه‌های چندلایه دی‌سولفید مولیبden می‌باشد. شکل ۳ تصویر نانوصفحه‌های دی‌سولفید مولیبden نهشته شده بر روی زیرلایه میکا را نشان می‌دهد. در قادر کوچک سمت چپ و بالای تصویر می‌توان نانوصفحه‌های نهشته شده را به صورت سه بعدی مشاهده کرد.

شکل ۳ تصویر AFM از نانوصفحه‌های دو بعدی دی‌سولفیدمولیبden از نمونه‌ای که ۸ ساعت در معرض امواج فراصوت قرار گرفته و تعلیق بدهست آمده روی زیرلایه‌ی میکا نهشته شده است. (قادر کوچک سمت چپ و بالا نشان دهنده تصویر سه بعدی نمونه می‌باشد).

مراجع

- [1] M. Chhowalla, H. S. Shin, G. Eda, L.-J. Li, K. P. Loh, and H. Zhang, "The chemistry of two-dimensional layered transition metal dichalcogenide nanosheets," *Nat. Chem.*, vol. 5, no. 4, pp. 263–275, 2013.
- [2] K. S. Novoselov, A. K. Geim, S. V. Morozov, D. Jiang, Y. Zhang, S. V. Dubonos, I. V. Grigorieva, and A. A. Firsov, "Electric field effect in atomically thin carbon films," *Science*, vol. 306, no. 5696, pp. 666–669, 2004.
- [3] K. P. Loh, Q. Bao, G. Eda, and M. Chhowalla, "Graphene oxide as a chemically tunable platform for optical applications," *Nat. Chem.*, vol. 2, no. 12, pp. 1015–1024, 2010.
- [4] K. F. Mak, K. He, J. Shan, and T. F. Heinz, "Control of valley polarization in monolayer MoS₂ by optical helicity," *Nat. Nanotechnol.*, vol. 7, no. 8, pp. 494–498, 2012.
- [5] K. F. Mak, C. Lee, J. Hone, J. Shan, and T. F. Heinz, "Atomically thin MoS₂: a new direct-gap semiconductor," *Phys. Rev. Lett.*, vol. 105, no. 13, pp. 136805, 2010.
- [6] T. Liu, C. Wang, X. Gu, H. Gong, L. Cheng, X. Shi, L. Feng, B. Sun, and Z. Liu, "Drug Delivery with PEGylated MoS₂ Nano-sheets for Combined Photothermal and Chemotherapy of Cancer," *Adv. Mater.*, vol. 26, no. 21, pp. 3433–3440, 2014.
- [7] F. K. Perkins, A. L. Friedman, E. Cobas, P. M. Campbell, G. G. Jernigan, and B. T. Jonker, "Chemical vapor sensing with monolayer MoS₂," *Nano Lett.*, vol. 13, no. 2, pp. 668–673, 2013.
- [8] D. Voiry, M. Salehi, R. Silva, T. Fujita, M. Chen, T. Asefa, V. B. Shenoy, G. Eda, and M. Chhowalla, "Conducting MoS₂ nanosheets as catalysts for hydrogen evolution reaction," *Nano Lett.*, vol. 13, no. 12, pp. 6222–6227, 2013.
- [9] J. Pu, L.-J. Li, and T. Takenobu, "Flexible and stretchable thin-film transistors based on molybdenum disulphide," *Phys. Chem. Chem. Phys.*, vol. 16, no. 29, pp. 14996–15006, 2014.
- [10] A. Gupta, T. Sakthivel, and S. Seal, "Recent development in 2D materials beyond graphene," *Prog. Mater. Sci.*, vol. 73, pp. 44–126, 2015.
- [11] H. S. S. Ramakrishna Matte, A. Gomathi, A. K. Manna, D. J. Late, R. Datta, S. K. Pati, and C. N. R. Rao, "MoS₂ and WS₂ analogues of graphene," *Angew. Chemie*, vol. 122, no. 24, pp. 4153–4156, 2010.
- [12] V. Nicolosi, M. Chhowalla, M. G. Kanatzidis, M. S. Strano, and J. N. Coleman, "Liquid exfoliation of layered materials," *Science*, vol. 340, no. 6139, pp. 1226419, 2013.
- [13] J. P. Wilcoxon, P. P. Newcomer, and G. A. Samara, "Synthesis and optical properties of MoS₂ and isomorphous nanoclusters in the quantum confinement regime," *J. Appl. Phys.*, vol. 81, no. 12, pp. 7934–7944, 1997.
- [14] C. N. R. Rao, U. Maitra, and U. V. Waghmare, "Extraordinary attributes of 2-dimensional MoS₂ nanosheets," *Chem. Phys. Lett.*, vol. 609, pp. 172–183, 2014.
- [15] C. Lee, H. Yan, L. E. Brus, T. F. Heinz, J. Hone, and S. Ryu, "Anomalous lattice vibrations of single-and few-layer MoS₂," *ACS Nano*, vol. 4, no. 5, pp. 2695–2700, 2010.
- [16] H.-L. Liu, H. Guo, T. Yang, Z. Zhang, Y. Kumamoto, C.-C. Shen, Y.-T. Hsu, L.-J. Li, R. Saito, and S. Kawata, "Anomalous lattice vibrations of monolayer MoS₂ probed by ultraviolet Raman scattering," *Phys. Chem. Chem. Phys.*, vol. 17, no. 22, pp. 14561–14568, 2015.

Optical and Structural Characterization of Molybdenum Disulphide Nanoflakes Prepared by Solvent-based Exfoliation

E. Rahmanian¹ | A. Sajedi Moghaddam² | A. Bayat² | E. Saievar-Iranizad² | R. Malekfar^{1*}

1. Atomic and Molecular Physics Group, Physics Department, Faculty of Basic Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

2. Condensed Matter Physics Group, Physics Department, Faculty of Basic Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Abstract

Two dimensional molybdenum disulfide nanoflakes; due to the emergence of new physical phenomena as well as promising practical applications such as field effect transistors, lithium ion batteries and gas sensors, have attracted considerable attention. However, finding new ways for large-scale production in a cost-effective way is one of the main bottlenecks in the development of these nanostructures. In this study, solvent-based exfoliation approach is introduced for the synthesis of two dimensional molybdenum disulfide nanoflakes by the use of ethanol/water mixture. Using this mixture offers distinct advantages including production of atomic scale nanoflakes, reduced residues of solvent used, high yield and high stability of suspension. Crystal phononic structure, energy gap and morphology of the synthesized nanoflakes have been investigated by using Raman scattering, absorption spectroscopy and atomic force microscopy, respectively. The optimum volume ratio for water and ethanol solvents was obtained equal to 55% and 45%, respectively. Optical characterization using absorption spectrum of the nanoflakes showed an energy gap of 1.7 eV for multilayer nanoflakes. The reported data reveals the production of two dimensional molybdenum disulfide nanoflakes.

Keywords

Molybdenum Disulfide, Transition Metal Chalcogenides, Solvent-Based Exfoliation, Nanosheets.